

Pomoc publiczna w ramach projektów z zakresu niskoemisyjnego transportu miejskiego

Katowice, 3 listopada 2015 r.

Kiedy konieczna jest kontrola pomocy publicznej w przypadkach projektów z zakresu niskoemisyjnego transportu publicznego?

Zawsze, gdy beneficjentem jest przedsiębiorstwo w ujęciu funkcjonalnym!

- nie jest decydujący status podmiotu na podstawie prawa krajowego
- nie decyduje to, czy dany podmiot utworzono po to, aby przynosił zyski
- klasyfikacja podmiotu jako przedsiębiorstwa zawsze odnosi się do konkretnej działalności
- dwa odrębne podmioty prawne mogą zostać uznane za tworzące jeden podmiot gospodarczy (znaczenie: limity, trudna sytuacja)
- istotne jest jedynie to, czy podmiot oferuje towary lub usługi na rynku

Sytuacja w sektorze transportu publicznego

Podmioty prowadzące działalność w zakresie transportu publicznego ze swej istoty wykonują działalność gospodarczą w rozumieniu prawa unijnego

Także **polska ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej**

Sytuacja w sektorze transportu publicznego

Co z infrastrukturą transportową?

Zgodnie z w świetle orzeczeń w sprawach połączonych T-443/08 i T-455/08 Leipzig-Halle nie tylko działalność operatorska w zakresie infrastruktury, lecz również **budowa (modernizacja) infrastruktury stanowi działalność gospodarczą**, jeśli budowa (modernizacja) tej infrastruktury jest związana z jej późniejszą komercyjną eksploatacją. Za prowadzenie działalności gospodarczej należy uznać w szczególności wykorzystywanie infrastruktury do świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego, jak również udostępnianie jej za opłatą.

Co w przypadku, gdy wnioskodawca jest podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa UE?

Analiza przesłanek występowania pomocy publicznej

- 1) środek musi zostać przyznany **ze zasobów państwowych**
- 2) środek musi przynosić przedsiębiorstwom **korzyści ekonomiczne**
- 3) korzyści muszą być **selektywne i zakłócać konkurencję lub grozić jej zakłóceniem**
- 4) środek musi mieć **wpływ na handel między państwami członkowskimi**

Kiedy pomoc nie wystąpi?

Kryteria Altmark (wyrok w sprawie C-280/00 Altmark Trans)

Rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art.107 ust. 1 TFUE z uwagi na brak korzyści finansowych dla przedsiębiorstwa jedynie w przypadku łącnego spełniania czterech kryteriów:

1. przedsiębiorstwo będące beneficjentem powinno być **rzeczywiście obciążone wykonaniem zobowiązań do świadczenia usług publicznych** i zobowiązania te powinny być **jasno określone**
2. parametry, na których podstawie obliczona jest rekompensata, muszą być **wcześniej ustalone w obiektywny i przejrzysty sposób**, tak aby nie powodowała ona powstania dodatkowej korzyści ekonomicznej

Kiedy pomoc nie wystąpi?

Kryteria Altmark (wyrok w sprawie C-280/00 Altmark Trans)

3. rekompensata nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia kosztów poniesionych w celu wykonania usług publicznych, przy uwzględnieniu związanych z nimi przychodów oraz rozsądnego zysku

4. jeżeli wybór przedsiębiorstwa, któremu ma zostać powierzone wykonywanie zobowiązań do świadczenia usług publicznych, nie został w danym przypadku dokonany w ramach procedury udzielania zamówień publicznych, pozwalającej na wyłonienie kandydata zdolnego do świadczenia tych usług po najniższym koszcie dla społeczności, poziom koniecznej rekompensaty powinien zostać ustalony na podstawie analizy kosztów, jakie przeciętne przedsiębiorstwo, prawidłowo zarządzane i wyposażone w środki transportu odpowiednio do tego, by móc uczynić zadość wymogom stawianym usługom publicznym, poniosłoby na wykonanie takich zobowiązań, przy uwzględnieniu związanych z nimi przychodów oraz rozsądnego zysku osiąganego przy wypełnianiu tych zobowiązań.

Kiedy pomoc nie wystąpi?

Kryteria Altmark (wyrok w sprawie C-280/00 Altmark Trans)

Z praktyki decyzyjnej KE i orzecznictwa TSUE wynika, że **rzadko udaje się wykazać łączne spełnienie wszystkich kryteriów Altmark.**

Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (2012/C 8/02) zawiera interpretację poszczególnych kryteriów:

Np., procedura udzielenia zamówienia publicznego wyklucza istnienie pomocy państwa jedynie w przypadku, gdy umożliwia wybór oferenta mogącego zapewnić świadczenie usługi „po najniższym koszcie dla danej społeczności” - w przypadku procedur, w których składana jest **tylko jedna oferta**, nie można uznać, że przetarg jest wystarczający do zapewnienia efektu w postaci najniższego kosztu dla danej społeczności

Kiedy pomoc nie wystąpi?

Kryteria Altmark (wyrok w sprawie C-280/00 Altmark Trans)

Zgodnie z pkt 29 Wytycznych MIR **dofinansowanie ze środków funduszy UE w formie rekompensaty** z tytułu świadczenia usług publicznych może spełniać kryteria zawarte w orzeczeniu w sprawie Altmark tylko i wyłącznie, **jeśli było uwzględnione w momencie powierzania świadczenia usług (wyboru operatora)**, tj. np. specyfikacja istotnych warunków zamówienia było wskazane, **że elementem wynagrodzenia będzie dofinansowanie ze środków funduszy UE** bądź możliwe jest wykazanie, **że dofinansowanie ze środków funduszy UE zastąpi część wynagrodzenia obliczonego zgodnie z postanowieniami specyfikacji, które pierwotnie miało pochodzić z innych źródeł.**

W przypadku powierzenia świadczenia usług podmiotowi wewnętrznemu, powyższe uwagi, dotyczące specyfikacji istotnych warunków zamówienia, należy odnosić analogicznie do treści pierwotnego aktu powierzenia.

Kiedy pomoc nie wystąpi?

Projekty o czysto lokalnym zasięgu oddziaływania

W serii decyzji wydanych w 2015 r. KE wskazała warunki, jakie powinny zostać spełnione, aby uznać, że projekt ma czysto lokalny zasięg oddziaływania:
np. Decyzja SA.33149 Wirtschaftsbüro Gaarden:

the Commission has gathered information from the **German authorities. The latter have submitted substantial facts and arguments[...]**. The services provided cater **exclusively to a very local market**, namely **a part of the City of Kiel** (Gaarden, with 19.000 of some 242.000 inhabitants of the City of Kiel), **address only very small firms as clients**, and are **provided by a very small number of staff. The economy in that district is mainly characterized by a small-scale structure. [...]**Commission notes that there is **no positive evidence of relevant cross-border investments** for such services which provide **basic advice to very small businesses in socially deprived urban areas.**

Kiedy pomoc nie wystąpi?

Projekty o czysto lokalnym zasięgu oddziaływania

Ale...

W wyroku w sprawie **Altmark** dot. wprost sektora transportu publicznego wskazano, że **nie istnieje próg lub procent, poniżej którego można uznać, że wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi nie zachodzi.** Stosunkowo niewielkie znaczenie pomocy lub stosunkowo niewielki rozmiar przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy nie wykluczają bowiem a priori ewentualnego wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

To, czy pomoc może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nie zależy od tego, czy świadczone usługi przewozowe mają wyłącznie charakter lokalny lub regionalny.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Sektor transportu wykluczony jest z możliwości ubiegania się o niektóre rodzaje pomocy

Pomoc regionalna nie może być udzielana w sektorze transportu i związanej z nim infrastruktury (art. 13 lit. a) rozporządzenia 651/2014)

Przez sektor transportu rozumie się następujące rodzaje działalności zgodnie z klasyfikacją NACE Rev. 2:

- a) NACE 49: **transport lądowy** oraz transport rurociągowy, z wyjątkiem NACE 49.32 działalność taksówek osobowych, 49.42 działalność usługowa związana z przeprowadzkami, 49.5 transport rurociągowy;
- b) NACE 50: transport wodny;
- c) NACE 51: transport lotniczy, z wyjątkiem NACE 51.22 transport kosmiczny;

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Możliwe podstawy prawne:

Rozporządzenie 1370/2007 – pomoc publiczna w formie rekompensaty na pokrycie kosztów z tytułu świadczenia usług publicznych

Rozporządzenie 651/2014 – pomoc na infrastrukturę lokalną

Rozporządzenie 1407/2013 – pomoc *de minimis*

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Wytyczne w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym wskazują, że:

- ze względu na fakt, że **przekazywanie operatorom środków na zakup składników majątkowych jako elementu rekompensaty**, w niektórych przypadkach określonych w rozporządzeniu nr 1370/2007, [...], **jest zgodne z zasadami rynku wewnętrznego i nie wymaga notyfikacji, wsparcie może być w tym trybie przekazywane odpowiednio szybko [...]**

- składniki majątkowe dofinansowane z programów operacyjnych na zasadach wskazanych w Wytycznych stanowią **część rekompensaty**. Oznacza to, że kwalifikacja prawna dofinansowania ze środków funduszy UE w zakresie przepisów o pomocy publicznej powinna być **dokonywana przez pryzmat oceny charakteru rekompensaty** przekazywanej operatorowi przez organizatora publicznego transportu zbiorowego.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Kluczowe warunki rozporządzenia 1370/2007 są podobne do kryteriów Altmark

Powierzenie realizacji zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, następuje **w ramach umowy o świadczenie usług publicznych**

Szeroka **definicja umowy o świadczenie usług publicznych (art. 2 lit. I rozporządzenia 1370)** - jeden lub kilka aktów wiążących prawnie, potwierdzających porozumienie zawarte pomiędzy właściwym organem (organizatorem PTZ) a podmiotem świadczącym usługi publiczne (operatorem PTZ). Nie chodzi tu tylko o umowy cywilnoprawne, ale też inne akty.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Obowiązkowe elementy umowy o świadczenie usług publicznych zostały określone w art. 4 rozporządzenia. Wśród nich wskazano m. in.:

- **Określenie zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych**, które musi wypełniać podmiot świadczący usługi publiczne, jak również **obszar geograficzny**, którego zobowiązania te dotyczą
- **Określenie z góry, w sposób obiektywny i przejrzysty parametrów**, według których obliczane są ewentualne rekompensaty w sposób zapobiegający nadmiernemu poziomowi rekompensaty
- Czas trwania umowy (10, 15 lat + wyjątki)

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Udzielanie zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych następuje:

- zgodnie z procedurami przewidzianymi w dyrektywach 2004/17/WE lub 2004/18/WE (obecnie dyrektywy: 2014/24/UE i 2014/25/UE) w zakresie autobusowego lub tramwajowego transportu pasażerskiego o ile takie zamówienia nie są udzielane w formie koncesji
- Poprzez bezpośrednie powierzenie obowiązku wykonywania usługi publicznej w przypadku podmiotów wewnętrznych, może nastąpić w przypadku umów niemających charakteru koncesji, dopuszczalność bezpośredniego powierzenia świadczenia usług w tych rodzajach transportu (zawarte w niniejszym punkcie poniżej spostrzeżenia nie dotyczą innych rodzajów transportu, np. transportu kolejowego) podmiotowi wewnętrznemu znajduje potwierdzenie w orzecznictwie TSUE (analogicznie jak w okresie przed dniem 3 grudnia 2009 r.)

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Udzielanie zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych

Usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego	Zamówienia na usługi (publiczne)	Koncesje na usługi
Autobusy i tramwaje	Dyrektywy 2014/24/UE i 2014/25/UE	Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007
Kolej i metro	Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007	Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007

Streszczenie mającej zastosowanie podstawy prawnej udzielania zamówień prowadzących do zawarcia umowy, według rodzaju umowy i środka transportu – zgodnie z KOMUNIKAT KOMISJI w sprawie wytycznych interpretacyjnych w odniesieniu do rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Bezpośrednie powierzenie obowiązku wykonywania usługi publicznej podmiotom wewnętrznym

Zgodnie z pkt. 68 Wytycznych MIR, w przypadku umów niemających charakteru koncesji, dopuszczalność bezpośredniego powierzenia podmiotowi wewnętrznemu świadczenia usług w zakresie transportu autobusowego i tramwajowego znajduje potwierdzenie w orzecznictwie TSUE.

Warunki na podstawie orzecznictwa TSUE:

- organ władzy publicznej sprawuje nad podmiotem wewnętrznym nim **kontrolę** analogiczną do tej, **jaką sprawuje nad własnymi służbami**
- podmiot wewnętrzny prowadzi swoją podstawową działalność na rzecz sprawującego nad nim kontrolę organu lub organów władzy publicznej (ponad 80 % działalności).
- podmiot wewnętrzny musi **w 100% stanowić własność organu** lub organów publicznych

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Rekompensata

Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia, **każda rekompensata** wynikająca umowy o świadczenie usług publicznych **musi być zgodna z przepisami określonymi w art. 4, bez względu na sposób udzielenia zamówienia**

Oznacza to w szczególności, że **parametry** według których obliczane są rekompensaty muszą być określone **z góry, w sposób obiektywny i przejrzysty, zapobiegając nadmiernemu poziomowi rekompensaty.**

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Nadmierny poziom rekompensaty – jak mu zapobiec?

Zgodnie z Wytycznymi MIR Rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych, co do zasady, **powinna być obliczana zgodnie z postanowieniami załącznika do rozporządzenia nr 1370/2007.**

Reguły określone w tym załączniku należy **ściśle respektować w odniesieniu do** wykonywania usługi publicznej przez jednostkę samorządu terytorialnego (za pomocą samorządowego zakładu budżetowego) oraz w przypadku bezpośredniego powierzenia tej usługi podmiotowi wewnętrznemu

W odniesieniu do powierzenia usługi publicznej przedsiębiorcy zewnętrznemu, zaleca się, aby rekompensata przyznana operatorowi w sposób odpowiedni respektowała założenia załącznika do rozporządzenia 1370/2007.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Nadmierny poziom rekompensaty – jak mu zapobiec?

Zgodnie z pkt 141 Wytycznych MIR **metoda kalkulacji rekompensaty** powinna wykazać, że w wyniku przyznania pomocy ze środków unijnych nie wystąpi nadmierne wynagrodzenie operatora. W przypadku, gdy udzielenie pomocy na maksymalnym pułapie spowoduje, że może wystąpić nadmierna rekompensata, należy:

- a) **zmniejszyć wypłacaną rekompensatę** do dozwolonego poziomu poprzez obniżenie innych niż pomoc z funduszy unijnych źródeł finansowania operatora **albo**
- b) **obniżyć wartość pomocy z funduszy unijnych** o wartość nadmiernej rekompensaty, która wystąpi w całym okresie umowy według wartości w ujęciu realnym.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Nadmierny poziom rekompensaty – jak mu zapobiec?

Zgodnie z pkt 143 Wytycznych MIR, należy regularnie **kontrolować, czy operator nie otrzymuje rekompensaty w nadmiernej wysokości**. Umowa o świadczenie usług publicznych musi także zawierać ustalenia przewidujące regularne kontrole w trakcie okresu jej obowiązywania w celu wykrywania na wczesnym etapie sytuacji mogących prowadzić do przyznania nadmiernej rekompensaty oraz zapobiegania im.

Obowiązek taki ciąży na organizatorze, ale jego wykonywanie może być powierzone niezależnemu audytorowi – zob. np. motywy 15 c, 55, 56, 66, 69 decyzji KE w sprawie SA.34155 (2013/N) (ex 2011/PN) – Germany Regional law on the compensation of school bus transport in the Land Rhineland-Palatinate.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Kwalifikowalność

nie występuje jako taki katalog kosztów kwalifikowalnych specyficznych dla pomocy w formie rekompensaty – **jednak ogólną zasadą jest, że kwalifikowalne są wyłącznie koszty wynikające z wykonywania usługi publicznej**, np.: koszty taboru oraz instalacji niezbędnych do świadczenia usług transportu pasażerskiego

Zgodnie z *Analytical Grids on the application of State aid rules to the financing of infrastructure projects*, budowa infrastruktury, a także zakup taboru, jeśli są niezbędne do świadczenia usług publicznych **mogą być objęte zobowiązaniem do świadczenia usług publicznych, a tym samym objęte rekompensatą**

W celu uniknięcia subsydiowania skośnego, gdy podmiot świadczący usługi publiczne objęte rekompensatą prowadzi jednocześnie inną działalność rachunki związane z usługami publicznymi powinny zostać odpowiednio rozdzielone

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Rozporządzenie nr 1370/2007

Ważne zastrzeżenia

Zgodnie z pkt 11 Wytycznych MIR, instytucja odpowiedzialna za wybór projektów powinna **zobowiązać wnioskodawcę, ubiegającego się o dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej zgodność projektu z unijnymi przepisami o pomocy publicznej**, w szczególności zgodność pomocy publicznej udzielanej ze środków funduszy UE w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych z rynkiem wewnętrznym UE

Zgodnie z pkt 118 Wytycznych MIR, gdy o dofinansowanie ubiega się operator a nie jednostka samorządu terytorialnego, **zawarcie umowy o dofinansowanie jest możliwe wyłącznie wówczas, gdy operator ten zawarł z właściwą jednostką samorządu terytorialnego (a nie ma dopiero zawrzeć) umowę o świadczenie usług publicznych, w ramach której ma zostać udzielone dofinansowanie ze środków funduszy UE w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych.**

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Zgodnie z pkt 7 Wytycznych MIR **budowa (modernizacja) infrastruktury stanowi działalność gospodarczą, jeśli budowa (modernizacja) tej infrastruktury jest związana z jej późniejszą komercyjną eksploatacją, przy czym za prowadzenie działalności gospodarczej należy uznać wykorzystywanie infrastruktury do świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego, jak również udostępnianie jej za opłatą**

Działalności gospodarczej nie stanowi budowa powszechnie dostępnej infrastruktury ogólnospołecznej, która nie jest wykorzystywana komercyjnie, takiej jak udostępniane nieodpłatnie drogi publiczne

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Zgodnie z *Analytical Grids on the application of State aid rules to the financing of infrastructure projects* w zakresie infrastruktury transportowej wskazano na możliwość zastosowania art. 56 rozporządzenia 651/2014 (GBER), który stanowi podstawę dla pomocy na infrastrukturę lokalną

Krajową podstawę prawną stanowi **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020** (Dz. U. z 2015 r. poz. 1208)

Krajowa podstawa prawna w zasadzie przepisuje postanowienia wynikające z prawa unijnego (GBER)

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Zgodnie z art. 56. ust. 1 GBER, finansowanie przeznaczone na **zbudowanie lub modernizację lokalnej infrastruktury, które dotyczy infrastruktury przyczyniającej się na poziomie lokalnym do poprawy otoczenia biznesu i środowiska konsumenckiego oraz do modernizacji i rozwoju bazy przemysłowej**, jest zgodne z rynkiem wewnętrznym i wyłączone z obowiązku notyfikacji

Co to znaczy?

W motywie 75 GBER odwołano się do dokumentów, które stanowią uzasadnienie dla objęcia pomocy na infrastrukturę lokalną wyłączeniem z obowiązku notyfikacji, zatem infrastruktura lokalna powinna przyczyniać się do realizacji założeń przyjętych w tych dokumentach

Konieczność wykazania w dokumentacji aplikacyjnej ww. warunku!

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Efekt zachęty:

pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli **beneficjent złożył pisemny wniosek o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności**

Przez **rozpoczęcie prac** rozumie się **rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw**

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Progi powodującej obowiązek notyfikacji:

rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy przekraczającej następujące progi [...]

pomoc inwestycyjna na lokalną infrastrukturę: **10 mln EUR lub łączne koszty przekraczają 20 mln EUR na tę samą infrastrukturę**

Zgodnie z opracowanym przez KE *Practical guide to the GBER* oznacza to, że rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy lub projektów, które przekraczają którykolwiek z dwóch ww. progów.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Wykluczenie wsparcia dla podmiotów w trudnej sytuacji:

Zgodnie z art. 1 ust. 4 lit. c) rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji

Definicja przedsiębiorstw w trudnej sytuacji zawarto w art. 2 pkt 18 rozporządzenia 651/2014

Badanie następuje na poziomie grupy, co oznacza, że pomocy publicznej można udzielić beneficjentowi tylko wówczas, gdy żaden podmiot z nim powiązanych nie jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Udostępnianie infrastruktury:

Infrastruktura jest udostępniana zainteresowanym użytkownikom w oparciu o **otwarte, przejrzyste i niedyskryminujące zasady**

Cena pobierana za użytkowanie infrastruktury odpowiada **cenie rynkowej**

Koncesje lub inne formy powierzenia osobie trzeciej eksploatacji infrastruktury (operator) udzielane są na otwartych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach, z należytym poszanowaniem obowiązujących zasad udzielania zamówień.

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Poziom dofinansowania:

Kwota pomocy **nie przekracza różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym z inwestycji**. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex ante, na podstawie rozsądnych prognoz, albo przy użyciu mechanizmu wycofania.

Przez **zysk operacyjny** rozumie się różnicę między zdyskontowanymi dochodami a zdyskontowanymi kosztami operacyjnymi w danym cyklu życia inwestycji, gdy różnica ta jest wartością dodatnią.

Okres monitorowania powinien odnosić się do pełnego okresu amortyzacji

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Wykluczenie infrastruktury dedykowanej:

Infrastruktura specjalna (dedykowana) nie może uzyskać dofinansowania udzielanego w ramach pomocy na infrastrukturę lokalną

Infrastruktura dedykowana oznacza infrastrukturę, która **została zbudowana dla możliwych do ustalenia w trakcie oceny ex ante przedsiębiorstw i dostosowana do ich potrzeb**

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Warunki udzielenia pomocy wynikają z rozdziału 1 (art. 1-9) oraz art. 56 rozporządzenia 651/2014

Zakres kosztów kwalifikowalnych:

Zgodnie z GBER za koszty kwalifikowalne uznaje się **koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne**

ale

zastosowanie znajdują też wymogi wynikające z dokumentów programowych i wdrożeniowych

Kiedy pomoc wystąpi – podstawy prawne jej udzielenia

Pomoc de minimis

Ze względu na skalę projektów może mieć raczej charakter uzupełniający:

Limit **200 000 EUR** w okresie trzech lat podatkowych/jedno przedsiębiorstwo

Przez **jedno przedsiębiorstwo** rozumie się podmioty powiązane w sposób określony w art. 2 ust. 2 rozporządzenia 1407/2013

Krajowa podstawa prawna: Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 488).

Przydatne dokumenty:

- Wytyczne w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym
http://www.mir.gov.pl/media/10376/wytyczne_transport_221015.pdf

- Analytical grids on infrastructure

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/state_aid_grids_2015_en.pdf

- Practical guide to the GBER

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/practical_guide_gber_en.pdf

Dziękuję

**Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
Referat Oceny Projektów 1**

Tel. /32/ 77 40 323